

Rolleiflex SL 35 E

Elektronisk Rollei

Rollei's nye automatkamera har noget så usædvanligt som en lukkertidsknap uden klik og i søgeren ser man ofte hele fire lysdioder på én gang. Men det er gennemtænkt og man bliver hurtigt dus med kameraet.

Tekst og fotos
H. S. de Kue

SLR-Test

Rolleiflex SL 35 E har både automatik og manuel indstilling. For dem, der sætter pris på, at have begge muligheder, er der heldigvis gjort meget ud af den manuelle indstilling. Lukkertidsknappen kan uden klik drejes fra 1/1000 sek. til 16 hele sekunder. Det er usædvanligt, men det giver f.eks. mulighed for at køre med en lukkertid mellem 1/15 og 1/8 sek., når lyset er meget svagt. I søgeren angives sådan en 'mellemtid' ved to lysdioder, som samtidigt lyser op, når man trykker udløserknappen halvvejs ind.

Samtidigt med at lysdioderne angiver, hvilken lukkertid man selv har indstillet, er der også en eller to lysdioder, som oplyser, hvad lysmåleren foreslår. Og for at man ikke skal fare vild i de mange oplysninger i søgeren, vises den selvvalgte lukkertid som fast lys og fotocellens idé om lysforholdene som et blinklys. I praksis et meget behageligt system, at arbejde med.

Automatikken

Ved automatik vælger man selv blændetallet, hvorefter fotocellen styrer lukkertiden efter lysforholdene. Tidsområdet er igen 1/1000 til 16 sek. Hvis man vil måle lyset, uden at tage et billede, skal man bare trykke udløserknappen halvvejs ind, altså til man ligesom føler et lille klik. Så kan man aflæse automatikkens

lukkertid ved hjælp af en lysdiode i søgeren, eller to lysdioder, hvis det tilfældigvis bliver en 'mellemtid'.

Nederst i søgeren ser man blændetallet i strålende hvidt på en sort baggrund. Faktisk de tydeligste blændetal, jeg har set i nogen spejlreflekssoøger. Blænderingen har klik for hvert hele blændetrin.

Mens vi snakker om søgeren, så er der i midten et felt med mikropriismer. Skråt igennem dette felt går en strimmel klart glas, hvori billedet drejer om sin egen akse. Sigter man på en lodret linie, så vil den dreje samme vej som objektivets indstillingsring. Er det en vandret linie, man sigter på, drejer den modsat objektivet, hvilket virker noget forvirrende. Jeg kan nu engang bedst med mikropriismer. Men denne Rolleiflex kan også leveres med andre typer matskive, bl.a. netop en med kun mikropriismer i midten. Udskiftning på Rolleiimportørens værksted.

DIN og ASA, selvudløser, battericheck m.m.

De fleste automatiske spejlreflekser har en korrektionsknap, hvormed man midlertidigt kan afvige fra den eksponering, som fotocellen foreslår. Det plejer at være et område fra minus 2 trin til plus 2 trin. Lad os endelig ikke kalde

det blændetrin, fordi det er faktisk lukkertiden, som ændres mellem 1/4 af tiden til 4 gange tiden.

Rollei har lavet det på en anden måde: man kan dreje næsten ubegrænset langt væk fra den oprindelige indstilling, i små klik som svarer til en enkelt DIN-grad. Der er en lås på knappen, så man kommer ikke uvidende til at ændre indstillingen. Men man kan komme til at skubbe til den løse skive, der viser DIN-tallet eller ASA-tallet. Så skal man kigge på det stykke af filmæskan, som man har stukket i rammen bag på kamerahuset, for at genfinde det rigtige DIN- eller ASA-tal.

Selvudløseren virker elektronisk. Med en lille omskifter til venstre for prismesøgeren vælger man, om man vil køre med selvudløseren og en lysdiode på forsiden af kamerahuset lyser i 'ventetiden'. Her gælder det samme som ved andre elektroniske selvudløserer (som f.eks. på Minolta XG-2): bagefter skal man selv huske at dreje omskifteren væk fra selvudløserstillingen, ellers bliver man noget overrasket ved næste optagelse.

Som battericheck bruges en lille trykknop, der skal kunne få en lysdiode til at lyse i mindst et par sekunder (det er den samme lysdiode, som bruges mens selvudløseren kører).

Filmtransporten

Billedtælleren drives af selve filmens perforering. Det vil sige, at tælleren bliver stående på S (start), hvis filmen ikke transporteres rigtigt. Man er altså sikret mod de velkendte overraskelser med en film, der efter 39 billeder stadigvæk ikke er sluppet op og som så viser sig at være helt blank, fordi den slet ikke er trukket ordentligt ud af kassetten.

At det er selve filmen, der sørger for, at tællerværket kører videre, er også en fordel, når man laver trickoptagelser med flere eksponeringer oveni hinanden på samme filmrude. Tælleren viser altid præcis, hvor langt filmstrimlen er kommet, ikke hvor mange gange der er trykket på udløserknappen.

Når filmen skal spoles tilbage i kassetten, skal der ikke trykkes på en lille knap i bunden af kameraet, men der er en lille arm bag på huset, der skal drejes i stilling R. Det er praktisk, hvis man skal skifte film, mens kameraet er skruet på et stativ. Endnu en lille overraskelse: tælleren går baglæns, mens man spoler tilbage i kassetten, så man ved nøjagtigt, hvornår den kommer af opvikle-spolen (det har f.eks. interesse, hvis man bruger en dagslys-fremkaldetank og filmpatronen er den slags, der kun kan åbnes med vold).

Helhedsvurdering

En spejlrefleks, der i mange detaljer er lidt anderledes end de fleste. Men man vænner sig hurtigt til disse ting og så er det et kamera, man bliv' virkelig dus med. Jeg har ikke haft winderen med til test.

Tekniske data osv.

Type: øjnet spejlrefleks 24x36 mm med lukker-automatik.

Fabrik/importhor: Rollei, Vesttyskland og Singapore/Herskind, Holte.

Lukker: lodret kørende metal-spaltelukker 1/1000 - 16 sek. og 'B' for lange tider, desuden X = 1/125 sek. for elektronflash (blitzpærer bruges til 1/30 sek. med manuel indstilling af tiden). Når batteriet er opbrugt, viker kun X og B.

Objektivfatning: Rollei-bajonet. Som tilbehør fås en adapter til objektiver med standardgevind 42 mm.

DIN/ASA-indstilling: 25 til 6400 ASA (= 15 til 39 DIN).

Priser: kamera med objektiv Planar 1,8/50 mm cirka 3300 kr. winder er ikke kommet endnu, ventes i løbes af efteråret. Ekstra-objektiver: 4/21 mm ca. 1400 kr.; 2,8/28 mm ca. 1100 kr.; 2,8/35 mm ca. 1000 kr.; 2,8/85 mm ca. 1200 kr.; 2,8/105 mm ca. 1300 kr.; 2,8/135 mm ca. 1200 kr.; 3,5/200 mm kr. 1300 kr.

Lukkertest Rolleiflex SL 35 E

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera
4 sek.	excellent	excellent	excellent
2 sek.	excellent	excellent	excellent
1 stk.	excellent	excellent	excellent
1/2 sek.	excellent	excellent	excellent
1/4 sek.	excellent	excellent	excellent
1/8 sek.	excellent	excellent	excellent
1/16 sek.	excellent	excellent	excellent
1/32 sek.	excellent	excellent	excellent
1/64 sek.	excellent	excellent	excellent
1/128 sek.	excellent	excellent	excellent
1/256 sek.	excellent	excellent	excellent
1/500	+ 14	+ 16	excellent
1/1000 sek.	+ 30	+ 44, + 33, + 33	+ 14
X	1/116 sek.	1/104 sek.	1/113 sek.

Lysmålerest

LV 9	ok	+ 1/4	ok
LV 15	ok	ok	ok

Automatiktest

LV 9	0	+ 0,1/+ 0,8	+ 0,1/+ 0,7
LV 15	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,1/+ 0,7

Alle kameraer havde en lille difference i afstandsindstilling.

To kameraer havde en ustabilitet i automatikken, som gav enten korrekt eksponering eller 1/2 blændes undereksponering.

Under testen svigtede elektronikken i et kamera, men den kom sig igen.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO&Smalfilm og et af landets største fotoværksteder, fa. S.E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

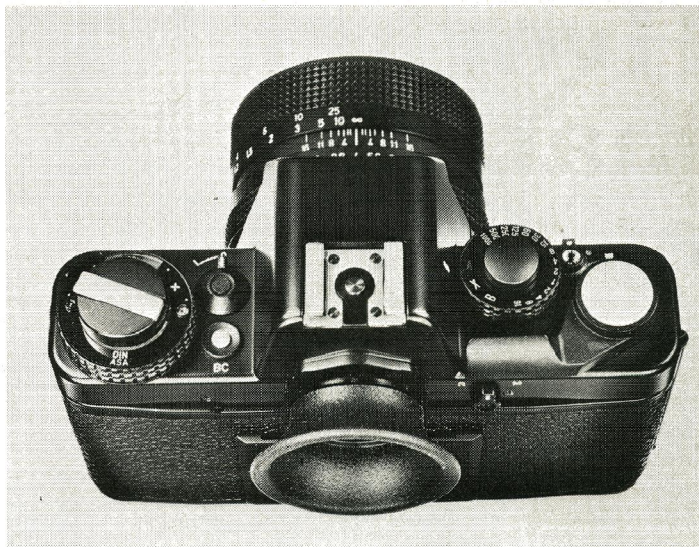
Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukketiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 10 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde. 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17,8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

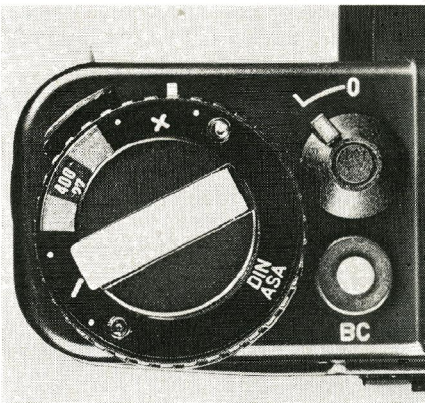
Ved automatiske kameraer kontrolleres valget af lukkertid-blændekombination ved to lysstyrker (LV 9 og LV 14). Måleresultatet udskrives som lysværdital. + 0,2 betyder således 1/5 blændes overbelysning, mens + 1,0 betyder 1/1 blændes overbelysning. Ved denne test er det både lysmålerautomatik, lukker og springblænde, der har indflydelse på resultatet. Derfor bruges samme objektiver ved testen af alle tre kameraer.

Kontrollen af lysmåler foregår i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO&Smalfilm.

Gummijestykket, i forvejen altid en god ting at have, har en ekstra funktion: når det skubbes en centimeter op, dækker det for okularet, så der ikke kommer falsk lys på fotocellen ved stativoptagelser. Gummijestykket skal også trækkes et stykke op, når man vil åbne bagklappen for at skifte film.

Her ses DIN/ASA indstillingskiven med korrektionsknappen, her indstillet på 1 2/3 trins overeksponering i forhold til fotocellens forslag. Der er et klik for hvert trediedel af et trin (svarende til 1 DIN). Øverst til højre ses korrektionsknappen, hvorved man vælger, om selvudløseren skal bruges. BC er batterikontrolknappen.

Ved manuel indstilling er der ingen klik på lukkertidsindstillingen. Her ses skiven indstillet midt imellem 1/8 og 1/15 sek. Udløserknappen er den store knap midt i lukkertidshjulet. Lige ved siden af er gevindtet til en trådudløser og en lille arm til at låse med.

